

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 lutego 2019 r. odmówił M. P. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a ponadto nie wykazał rozwiązania stosunku z pracodawcą. Łącznie za udowodniony organ uznał okres 42 lat 3 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym staż w warunkach szczególnych 17 lat 11 miesięcy i 13 dni. /decyzja – k. 30 akt ZUS/

W dniu 5 kwietnia 2019 r. M. P. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje mu prawo do emerytury pomostowej od dnia rozwiązania umowy o pracę. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska podał iż po 1 stycznia 2009 r. wykonywał taką samą jak dotychczas pracę, na tym samym stanowisku i w tych samych warunkach co przed tą datą, zaś poza sporem jest że w okresie od 1 października 1982 do 31 grudnia 2008 r. wykonywał jako lekarz chirurg ortopeda traumatolog – prace w warunkach szczególnych, zaś łączny okres niekwestionowany przez ZUS wynosi 17 lat 11 miesięcy i 13 dni. Wskazał, że przez cały ten okres pracował w zespołach operacyjnych wskazanych w wykazie A dziale XII pkt 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Podniósł, iż prace te po dacie 31 grudnia 2008 r. zostały także zaliczone do prac o szczególnym charakterze, zgodnie z treścią załącznika 2 poz. 24 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Jednocześnie wnioskodawca poinformował, iż jego umowa z pracodawcą została rozwiązana z dniem 8 kwietnia 2019 r. /odwołanie – k. 3-4/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 6 maja 2019 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie – k. 7/

Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2020 r. poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe. Pełnomocnicy wnioskodawcy wnieśli nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. /stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 r. 00:15:50-00;21:16/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. urodził się w dniu (...) Jest lekarzem chirurgiem ortopedą. /bezsporne/

W okresie od 1 października 1982 r. do 30 listopada 1984 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w SP ZOZ MSWiA w Ł., do 30 września 1983 r. na stanowisku lekarza stażysty, a następnie - młodszego asystenta. / świadectwo pracy k. 23 akt ZUS/

Za wskazany okres zatrudnienia zakład pracy wystawił wnioskodawczy w dniu 28 stycznia 2019 r. świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych wskazując, iż M. P. w okresie od 1 października 1983 do 30 listopada 1984 stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę opisaną w dziale XII w służbie zdrowia i opiece społecznej w poz. 2 - prace w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych oraz prace lekarzy stomatologów oraz w pkt. 1 - prace zespołów operacyjnych i dyscyplin zabiegowych ppkt 2) lekarz (mł. asystent) wymienionym w dziale XII poz 2 pkt. 1 ppkt 2 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 marca 1986 w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu spraw wewnętrznych (D. Urz MSW Nr 2 poz 6). /świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych k. 22 akt ZUS/

W okresie od 1 grudnia 1984 do 31 grudnia 1991 r. wnioskodawca pełnił służbę stałą w Zarządzie (...) MSWiA w Ł., w dacie zwolnienia ze służby pełnił funkcję asystenta Oddziału Urazowo – Ortopedycznego. W świadectwie służby z dnia 29 października 1998 r. wskazano iż powyższy okres służby w Policji traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze

w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (art. 78 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji Dz.U. nr 30 poz.179 ze zm.). /świadczenie służby k. 24 akt ZUS/

Od 1 stycznia 1992 do 7 kwietnia 2019 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy SP ZOZ MSWiA w Ł. do 30 listopada 1994 r. na stanowisku asystenta, do 30 listopada 2002 r. - starszego asystenta, do 31.03.2018 - zastępcy ordynatora i do 7 kwietnia 2019 r. - ponownie starszego asystenta. /świadczenie pracy k. 14/

Wskazany zakład pracy w dniu 28 stycznia 2019 r. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazano, iż ubezpieczony w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 2008 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę opisaną w dziale XII - w służbie zdrowia i opiece społecznej, pod poz. 2 - prace w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych oraz prace lekarzy stomatologów, pkt. 1 - prace zespołów operacyjnych i dyscyplin zabiegowych ppkt 2) lekarz (operujący, asystujący przy operacji, prowadzący znieczulenia) na stanowisku lekarz asystent od 1 stycznia 1992 r. do 30 listopada 1994 r., lekarz st. asystent od 1 grudnia 1994 r. do 30 listopada 2012 r., lekarz (z-ca ordynatora) od 1 grudnia 2002 r. do 31 grudnia 2008 r. wymienionym w dziale XII poz 2 pkt. 1 ppkt 2 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 marca 1986 w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu spraw wewnętrznych (D. Urz MSW Nr 2 poz 6). /świadczenie wykonywania pracy w warunkach szczególnych k 25 akt ZUS/

Pełniąc funkcję lekarza specjalisty i zastępcy ordynatora w okresie zatrudnienia w SP ZOZ MSWiA od 2002 r. wnioskodawca zajmował się na co dzień przeprowadzaniem zabiegów operacyjnych planowych w oddziale, udzielał konsultacji na innych oddziałach i w izbie przyjęć, która nie jest szpitalnym oddziałem ratunkowym ((...)), ale przyjmuje pacjentów przez całą dobę. Pełnił także, ale tylko kilka razy w miesiącu 24 - godzinne dyżury lekarskie.

Pełniąc funkcję zastępcy ordynatora wnioskodawca był odpowiedzialny za prawidłową organizację pracy i zajmowanie stanowiska końcowego w trudnych przypadkach. Codziennie przeprowadzał zabiegi operacyjne zarówno planowe, a w czasie dyżurów - wymagające natychmiastowej decyzji i interwencji. Niejednokrotnie przyjeżdżał do pracy po godzinach, by brać udział w pilnym zabiegu czy skonsultować przypadek pacjenta jego młodszego kolegi. Niejednokrotnie rezygnował z operowania pacjenta planowego na rzecz pacjenta wymagającego natychmiastowego zabiegu. Działo się tak kilka razy w tygodniu. Każdy przypadek na izbie przyjęć wymagał zejścia lekarza dyżurującego z oddziału i podjęcia odpowiednich czynności. Przy dyżurach jednoosobowych należało to do obowiązków wnioskodawcy. W godzinach pracy do izby przyjęć schodził ten chirurg , który nie wykonywał żadnego zabiegu i miał chwilę czasu. Jako lekarz dyżurny wnioskodawca spędzał na izbie przyjęć od 6-16 godzin w ramach jednego dyżuru. W ciągu doby operował 2/3 pacjentów urazowych, 1/3 planowych łącznie ok 20-25 pacjentów miesięcznie. Na dyżurze operowało się także pacjentów, których nie udało się zoperować w ramach zabiegów planowych w trakcie dnia oraz pacjentów urazowych wymagających natychmiastowej interwencji. W czasie dyżuru, wnioskodawca jako lekarz dyżurny dzielił swoje obowiązki pomiędzy planowaną pracę na oddziale, w tym operacje, przyjęcia pacjentów, zlecenie badań a zaopatrywanie przypadków z izby przyjęć. Zdarzały się 4 zabiegi na 2 osoby dyżurantów. Jeżeli dyżuranci nie dawali rady z pracą na izbie przyjęć, to przy zaopatrywaniu pacjentów mógł brać udział lekarz niedyżurujący. Praca oddziału w 80 % łączyła się z zaopatrywaniem pacjentów z urazami przyjmowanymi przez całą dobę, w 20 % z zabiegami planowymi. Zdarzały się dni kiedy lekarz niedyżurujący nie musiał schodzić do izby przyjęć, bo wystarczająca była obsada dyżurantów albo nie było ostrego przypadku w danej chwili. /zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:03:30 -00:09:03 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:02:50 -00:51:29, zeznania T. W. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:53:16 - 01:14:45 zeznania P. G. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 01:14:45 -01:34:15, zeznania świadka P. J. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:07:51 -00:44:27, zeznania świadka W. F. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020, 00:44:27 – 01:08:59/

Wnioskodawca jako zastępca ordynatora i lekarz specjalista nadzorował też prace lekarzy rezydentów wydając w przeważającej ilości przypadków decyzję końcową dotyczącą konsultowanego pacjenta. /zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:03:30 -00:09:03 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół

z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:02:50 -00:51:29 zeznania świadka W. F. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020, 00:44:27 – 01:08:59/

Dyżury świadczył w ramach umowy o pracę, nie była to odrębna umowa. /zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:03:30 -00:09:03 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:02:50 -00:51:29 zeznania T. W. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:53:16 - 01:14:45 zeznania P. G. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 01:14:45 -01:34:15/

W okresie od 2009 r. do kwietnia 2015 r. Szpital MSWiA pełnił dyżury tzw. „ostre” dla miasta Ł.. W tym samym okresie występowały także dyżury zwykłe pełnione na potrzeby miejscowego oddziału. W tym czasie dyżury ostre pełniły inne placówki szpitalne. Dyżur „ostry” pełniło zawsze 4 lekarzy, a pełnienie takiego dyżuru nie było jednoznaczne z pracą na bloku operacyjnym. Od maja 2015 r. każdy szpital pełni dyżur nocny. /zestawienie i informacja SP ZOZ MSWiA k. 69-70 , raporty dyżurów ostrych k. 54-60, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:03:30 -00:09:03 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:02:50 -00:51:29 zeznania T. W. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:53:16 - 01:14:45 zeznania P. G. protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 01:14:45 -01:34:15 zeznania świadka P. J. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. 00:07:51 -00:44:27 zeznania świadka W. F. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020, 00:44:27 – 01:08:59/

W okresie od 2009 r. do kwietnia 2015 r. wnioskodawca pełnił 1-2 dyżury ostre w miesiącu, na średnio do 5 dyżurów odbywanych łącznie w miesiącu. W pozostałym okresie pełnił od 1-6 dyżurów „zwykłych” miesięcznie, przy czym od 2016 r., nie więcej niż 3 w miesiącu. Najwięcej dyżurów wnioskodawca pełnił w 2015 r. - po 5 w miesiącach: styczniu, lutym, marcu, maju, lipcu, 6 w czerwcu, po 3 w każdym miesiącu od sierpnia do listopada, 2 w grudniu, w tym dwa dyżury „ostre” w każdym miesiącu od stycznia do kwietnia. /zestawienie i informacja SP ZOZ MSWiA k. 69-70/

Praca wnioskodawcy wiązała się ze stresem, zmęczeniem, świadomością wagi decyzji jaką musiał niejednokrotnie natychmiast podjąć. /zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2020 00:03:30 -00:09:03 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 10 grudnia 2019 r. 00:02:50 -00:51:29 zeznania świadka P. J. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 00:07:51 -00:44:27 zeznania świadka W. F. protokół z rozprawy z dnia 9 stycznia 2020, 00:44:27 – 01:08:59/

W dniu 21 stycznia 2019 r. M. P. wystąpił do pracodawcy o wydanie świadectwa potwierdzającego jego pracę w warunkach szczególnych jako pracy personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych w warunkach ostrego dyżuru przed dniem 1 stycznia 1999 r. i po 31 grudnia 2008 r. /pismo k. 77/

Po 31 grudnia 2008 r. M. P. nie został zgłoszony przez pracodawcę SP ZOZ MSWiA jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych. /bezsporne/

Łącznie za udowodniony organ rentowy uznał okres 42 lat 3 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczonego w tym staż w warunkach szczególnych 17 lat 11 miesięcy i 13 dni - od 1 października 1983 r. do 30 listopada 1984 r. i od 1 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 2008 r. /bezsporne, pismo k. 22/

Ubezpieczony w dniu 12 lutego 2019 r. złożył wniosek o emeryturę pomostową. /wniosek – k. 1 – 4 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów, w tym załączonych akt rentowych oraz na podstawie zeznań świadków oraz przesłuchania wnioskodawcy. Wskazane dowody Sąd uznał za spójne, logiczne i wzajemnie ze sobą korespondujące.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka R. S. na okoliczność przyczyn niewykonywania przez pracodawcę ustawowych obowiązków polegających na prowadzeniu ewidencji pracowników pracujących w szczególnych warunkach i odprowadzaniu składek w podwyższonej wysokości, okoliczność ta nawet jeśli ma miejsce nie ma bowiem jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia. Fakt nieopłacenia

przez pracodawcę podwyższonej składki na ZUS nie może być bowiem przyczyną odmowy przyznania emerytury pomostowej jeśli faktycznie pracownik pracowałby w warunkach szczególnych.

Dodatkowo wskazać należy, iż spór w sprawie sprowadzał się nie tyle do kwestionowania rzeczywistych warunków pracy wnioskodawcy po 1 stycznia 2009 r., na które wskazywał w swym przesłuchaniu, a w swych zeznaniach także świadkowie, a jedynie co do prawnej ich kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach o jakiej mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 2017, poz. 664)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych uznać należy, że odwołanie M. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Warunki nabywania prawa do emerytury pomostowej określa ustawa z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz.U. z 2020, poz. 53 z późn. zm), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku.

Podkreślić należy, że ustawa ta zastąpiła przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS określające zasady przyznawania emerytur w niższym wieku pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze nowymi regulacjami określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu tego rodzaju pracy.

Najogólniej rzecz ujmując celem tej ustawy było ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 1 stycznia 1999 r. (art. 4 pkt 5 ustawy).

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny emerytura pomostowa ma być „pomostem między dotychczasowym systemem z licznymi możliwościami przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym i nowym systemem, w którym tego typu rozwiązania będą wyjątkiem” (uzasadnienie wyroku z dnia 16 marca 2010 r., K 17/09, (...) 2010 nr 3, poz. 21).

Wskazany wyżej cel ustawy realizują w najbardziej widoczny sposób jej przepisy określające przesłanki nabycia emerytury pomostowej.

Zgodnie z art. 4 cytowanej ustawy prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,

7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z treści art. 4 wynika zatem, że jakkolwiek w świetle art.4 pkt 2 i 5 w związku z art.3 ust.7 ustawy, do wymaganego przez ustawę stażu przypadającego przed dniem jej wejścia w życie, tj. przed 1 stycznia 2009 r., wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu zarówno art.3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jak i art.32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to właściwego ograniczenia do zamierzonego przez ustawodawcę kręgu osób uprawnionych do emerytury pomostowej dokonuje konieczność spełnienia przesłanki z art.4 pkt 6. Wymaganie to spełnia zasadniczą funkcję eliminacyjną, ograniczając ostatecznie prawo do emerytury pomostowej do kręgu osób wykonujących pracę kwalifikowaną jako szczególną w rozumieniu art.3 ust 1 i 3 ustawa o emeryturach pomostowych .

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art.4 pkt 6 przewiduje art.49 ustawy według którego prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art.4 pkt 1-5 i 7 i art.5-12;
3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3.

Przytoczony przepis zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób niespełniających warunku z art.4 pkt 6 ustawy, zwalniając je z konieczności wykonywania po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jednakże wprowadza w to miejsce wymaganie, aby ubiegający się o rozważane świadczenie spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3. Warunek ten został jasno wyrażony, wynika wprost z literalnego brzmienia art. 49 pkt 3 ustawy i jest zgodny z jej celem.

Należy podkreślić, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wskazanej emerytury. Przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt III AUa 252/12 wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, III AUa 1664/12).

Innymi słowy niespełnienie jednej z przesłanek wymienionych w art.4 lub art.49 cytowanej ustawy pozbawia wnioskodawcę prawa do emerytury pomostowej.

W niniejszym postępowaniu niesporne było, iż wnioskodawca, który wiek 60 lat osiągnął w dniu 11 czerwca 2017 roku, udowodnił 42 lata 3 miesiące i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych, oraz ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art.32 i art.33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ostatecznie fakt rozwiązania stosunku pracy.

Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełnił jednak warunku określonego w art.4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 tej ustawy.

W świetle art 3 ust.1 i 3 powołanej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które

mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 lub ust. 3 art. 3 (art. 3 ust. 4 i 5 ustawy o emeryturach pomostowych).

Przy tym wskazać należy, że w art.3 ust. 4 ustawy o emeryturach pomostowych nie chodzi o wymiar czasu pracy określony w umowie o pracę, lecz o wymiar czasu pracy faktycznie wykonywanej w narażeniu na czynniki ryzyka, które powodują, że dane prace są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Dlatego też dla uznania, iż praca jest wykonywana w szczególnych warunkach, nie wystarcza określenie w umowie o pracę, że pracownik został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na konkretnym stanowisku, z zajmowaniem którego związana jest jedynie (potencjalna) konieczność wykonywania prac wymienionych w wykazie prac w szczególnych warunkach, stanowiącym załącznik nr 1, lub szczególnym charakterze stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, ale niezbędne jest, aby prace takie rzeczywiście wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, to jest codziennie i przez całą przewidzianą dla niego dniówkę roboczą. (por wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 22 lipca 2013 r. III UK 106/12 Legalis Numer 787672)

Zgodnie z pkt 24 wykazu prac w szczególnym charakterze stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych pracami takimi są **prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych** i anestezjologii **w warunkach ostrego dyżuru**.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało jednoznacznie, że ubezpieczony we wskazanym spornym okresie pełnił funkcje lekarza specjalisty chirurga ortopedy i zastępcy ordynatora. Zajmował się przede wszystkim przeprowadzaniem zabiegów operacyjnych planowych w oddziale, pracą w oddziale, udzielał konsultacji na innych oddziałach i w izbie przyjęć, otwartej całą dobę, codziennie przeprowadzał zabiegi operacyjne zarówno planowe na oddziale, wspomagając także, ale tylko w razie potrzeby, dyżurantów.

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie wykazały także, że wnioskodawca pełnił 24 - godzinne dyżury lekarskie, ale miał je średnio kilka razy w miesiącu, jako lekarz dyżurny dzielił wówczas swoje obowiązki pomiędzy planowaną pracą na oddziale, w tym operacje, przyjęcia pacjentów, zlecenie badań a zaopatrywanie przypadków z izby przyjęć.

Materiał dowodowy wykazuje, że w ciągu dyżurów skarżący operował zarówno pacjentów urazowych jak i planowych, których z uwagi na nagle wypadki nie można było zoperować w terminie, będąc zaś zastępcą ordynatora konsultował nadto przypadki trudne, kontrolował decyzje lekarzy rezydentów, niejednokrotnie stawiał się do pracy po godzinach biorąc udział w pilnych czy trudnych zabiegach kolegów, niekiedy wspomagał ich w konsultowaniu poważniejszych przypadków, zaś w okresie od 2009 r. do kwietnia 2015 r. pełnił dodatkowo dyżury tzw. „ostre” dla miasta Ł., podczas których zaopatrywano pacjentów z całego miasta stawiających się na Izbę Przyjęć.

W ocenie Sądu w oparciu o wskazane okoliczności faktyczne nie sposób dojść do przekonania, iż wnioskodawca po 1 stycznia 2009 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych wymienione w pkt 24 załącznika nr 2 do ustawy prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru.

Bezsprzecznie wnioskodawca pracował w zespole operacyjnym ortopedii Szpitala MSWiA w Ł., jednakże jego praca w pełnym wymiarze czasu nie odbywała się w warunkach ostrego dyżuru. Wnioskodawca zobowiązany był przede wszystkim do pracy planowej na oddziale, która co do zasady nie wymagała konsultacji przypadków nagłych w Izbie Przyjęć. Praca ta nie miała zatem charakteru codziennego ostrego dyżuru. Dyżury, które wnioskodawca pełnił odbywały się natomiast nie tylko w ramach izby przyjęć szpitala, lecz wymagały także zaopatrzenia oddziału, a niekiedy wykonania zaległych zabiegów planowych. Tym samym również dyżury nie wiązały się non stop z potrzebą i koniecznością zaopatrzenia przypadków szczególnych pilnych w trybie ostrego dyżuru.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że Sąd nie kwestionuje, iż praca wykonywana przez odwołującego na dyżurach była obciążona stresem, wymagała sprawnego podejmowania szybkich decyzji, dyspozycyjności i poświęcenia, niemniej jednak nie miała charakteru pracy we wskazanych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Oceny tej nie zmienia fakt, iż w okresie od 2009 r. do kwietnia 2015 r. SP ZOZ MSWiA pełnił dyżury tzw. „ostre” dla miasta Ł.. Podkreślić należy, iż dyżury te w przypadku powoda miały miejsce - co wynika stricte z wykazu dyżurów złożonego w procesie przez MSWiA – średnio dwa razy w miesiącu. Tym samym nie można dojść do przekonania, iż pracę w warunkach takiego dyżuru wnioskodawca wykonywał wówczas w pełnym wymiarze czasu pracy, a tego właśnie wymaga ustawa o emeryturach pomostowych.

W końcu podnieść należy - co przyznał sam ubezpieczony - Izba Przyjęć nie była szpitalnym oddziałem ratunkowym ((...)), zaś - w ocenie Sądu - prace w trybie ostrego dyżuru zastrzeżone są przede wszystkim dla tego typu jednostek specjalistycznych. Powód, podobnie jak inni lekarze pracujący na izbie przyjęć, musiał reagować na pilne i ostre przypadki. Nie była to jednak jednostka wyselekcjonowana do podejmowania stricte czynności ratunkowych, świadczyła bowiem nadto szeroko zakreśloną pomoc w ramach poradni, oddziałów szpitalnych i izby przyjęć.

Dlatego też w przypadku placówki zatrudniającej wnioskodawcę (także ze względów organizacyjnych) o ciągłej pracy w warunkach ostrego dyżuru nie może być mowy, inaczej niż to ma to miejsce w jednostkach ratunkowych. Praca odwołującego nie polegała bowiem na permanentnej gotowości do podjęcia takich czynności, Szpital nie musiał przyjmować zawsze wszystkich zgłaszających się chorych, choć każdy przyjęty wymagał kompleksowego zaopatrzenia. Praca M. P. nie odbywała się zatem w warunkach ostrego dyżuru.

Niekwestionowanym jest przy tym, iż okoliczności w jakich pracował ubezpieczony spełniały warunki określonych ustawą emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43). To jednak nie czyni żądań wnioskodawcy uzasadnionymi, bowiem te nie są tożsame z bardziej restrykcyjnymi wymogami określonych art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, która oprócz stałego wykonywania czynności w pełnym wymiarze czasu pracy w służbie zdrowia w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych, wymaga nadto by odbywały się one w warunkach ostrego dyżuru. Tego zaś wymogu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wnioskodawca pracując w MSWiA nie spełniał.

Reasumując, słuszne jest stanowisko organu rentowego, iż ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej, gdyż nie spełniania on warunku określonego w art.4 pkt 6, ustawy o emeryturach pomostowych - po dniu 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca nie wykonywał bowiem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Na marginesie podnieść należy też, iż ubezpieczony nie spełnił także przesłanek wskazanych we wspomnianym już art. 49 pkt. 3. Stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy. (vide min. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, opubl. LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, opubl. LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, opubl. LEX 1441543, wyrok SA

w Białymstoku z 09.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, opubl. LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 07.11.2013 r., III AUa 343/13).

Wnioskodawca - jak sam wskazuje w procesie - czy to będąc zastępcą ordynatora czy asystentem tj. lekarzem specjalistą - przez cały czas pracował na niezmiennych warunkach - a zatem nie w trybie ostrego dyżuru. Tym samym także na dzień 1 stycznia 2009 r. nie mógł legitymować się okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 cytowanej ustawy, wynoszącym co najmniej 15 lat.

Zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

J.L.